

Synoniemen

Begrijpend lezen

Alle Teksten De Baas

Op de Rit®

Handleiding bij Synoniemen

Uitleg

Lees de uitleg in het grijze vak op de eerste bladzijde.

Bij de vraag: “Wat zijn synoniemen?”, zie je voorbeelden van losse woorden met, in een woordspin er omheen, synoniemen van dat woord.

Bij de tweede vraag: “Waarom gebruiken we synoniemen?”, wordt uitgelegd in zinnen (dus niet alleen met losse woorden) hoe je dit kan zien in een tekst. Het eerste voorbeeld laat zien dat een tekst prettiger leesbaar wordt door af te wisselen met woorden en daar dus synoniemen voor te gebruiken. Het tweede voorbeeld laat zien dat je hierdoor achter de betekenis van onbekende woorden kan komen.

Opdrachten

Opdracht 1 is erop gericht om met losse woorden te oefenen en het juiste synoniem te benoemen.

Opdracht 2 laat zinnen zien waarin synoniemen worden gebruikt. Het is de bedoeling dat de leerling deze herkent.

Opdracht 3 doet hetzelfde als opdracht 2, maar nu worden de synoniemen in een stuk tekst met alinea's gebruikt.

Synoniemen

1. Wat zijn synoniemen?

Synoniemen zijn woorden met dezelfde betekenis.

2. Waarom gebruiken we synoniemen?

- Ze maken een tekst **prettiger leesbaar**. Als je namelijk steeds dezelfde woorden in een tekst gebruikt, wordt het vervelend om te lezen.

Fleur kreeg de **gelegenheid** om geld te verdienen met haar prachtige vioolspel. Ze was erg blij met deze **gelegenheid**. Doordat ze de **gelegenheid** met beide handen aanpakte, was ze erg succesvol.

Fleur kreeg de **gelegenheid** om geld te verdienen met haar prachtige vioolspel. Ze was erg blij met deze **mogelijkheid**. Doordat ze de **kans** met beide handen aanpakte, was ze erg succesvol.

- Het is ook handig om synoniemen in een tekst te hebben **als je een woordbetekenis niet weet**. Misschien weet je de betekenis van het synoniem wel en heb je er weer een nieuw woord bij geleerd.

En wat **maakten** de mensen voor **voedsel klaar**? Juist! Oliebollen!
Ze werden **bereid** met ingrediënten die in de winter beschikbaar waren: meel, gist, gedroogde vruchtjes.

Voedsel klaar maken = bereiden

Opdracht 1

1. We vliegen naar een ander **continent**.

Wat is een synoniem van **continent** in deze zin?

- A. werelddeel
- B. stad
- C. in staat de urine op te houden
- D. land

2. Ik vind deze historische roman **boeiend**.

Wat is een synoniem van **boeiend** in deze zin?

- A. ouderwets
- B. saai
- C. pakkend
- D. leerzaam

3. Helaas leest hij nogal **eentonig** voor.

Wat is een synoniem van **eentonig** in deze zin?

- A. interessant
- B. monotoon
- C. gehaast
- D. geluidloos

4. In welk **jaargetijde** moet je deze struik snoeien?

Wat is een synoniem van **jaargetijde** in deze zin?

- A. tijdstip
- B. seizoen
- C. maand
- D. uur

5. De gids vertelt over de **historie** van Rotterdam.

Wat is een synoniem van **historie** in deze zin?

- A. geschiedenis
- B. bombardement
- C. ligging
- D. strijder

Opdracht 2

Zoek de synoniemen in onderstaande zinnen. Kleur ze steeds dezelfde kleur.

1. Het artikel over de giraffe is wetenswaardig. Er staat interessante informatie in.
2. Die wetenschapper is een autoriteit op het gebied van dyslexie. Hij is de grootste expert die ik ken.
3. De presentator kondigde de namen aan van de deelnemers van de show. Hij maakte ze een voor een bekend. Nadat hij de naam van een deelnemer had vermeld, kwam deze het podium op.
4. Anton had een 10 voor zijn proefwerk want al zijn antwoorden waren correct. Hij had de opdrachten foutloos gemaakt.
5. Het was doodstil in de klas. De kinderen keken elkaar zwijgend aan. Ze waren sprakeloos van wat er was gebeurd.

Opdracht 3

Hieronder staan 5 woorden. Zoek de synoniemen hiervan in de tekst op de volgende bladzijde.

1. Sawa	
2. Telen	
3. Inspannend	
4. Geliefd	
5. Oogsten	

Van onderstaande woorden wordt de betekenis in de tekst gegeven. Schrijf deze betekenis op zoals die in de tekst staat.

1. Handmatig	
2. Dorsen	

Rijst

Daar ligt dan de rijst op je bord, maar waar komt die witte korrel nu eigenlijk vandaan?

Rijst wordt op een rijstveld verbouwd. Dit wordt ook wel een 'sawa' genoemd.

Voor het verbouwen, oftewel telen van de rijst moeten de planten in de grond worden gezet.

Daarvoor wordt het veld eerst helemaal onder water gezet, zodat de bodem modderig wordt.

Er wordt een gaatje in de grond gemaakt en daar worden dan drie jonge rijstplantjes in

geplant. Dat is een heel inspannend werk, omdat je heel vaak moet bukken.

Overigens is het planten van rijstplantjes meestal het werk van de vrouwen. Zij doen dus eigenlijk heel zwaar werk.

Als de rijst gaat bloeien, komen er witte bloempjes waaruit de nog onrijpe rijstkorrels ontstaan. Deze zijn heel geliefd door de vogels en die moeten verjaagd worden. Dit wordt vaak door de kinderen gedaan. Zij jagen de vogels weg van hun favoriete voedsel.

Na een poosje is het tijd om de rijst te gaan oogsten. Het water in de sawa laat men wegstromen door een gat in de dijk. Het veldje valt droog en de rijst wordt ingezameld door de rijst vlak bij de grond af te snijden. Mannen, vrouwen en kinderen helpen

mee met het oogsten. Alles wordt handmatig gedaan: er wordt geen gebruik gemaakt van machines. De rijst wordt gebundeld en naar huis gedragen. Dan moet de rijst nog gedorst, dus uit de planten gehaald worden. Door hard te slaan met de bundels vallen de korrels op de grond.

Dit is dus de uiteindelijke rijst die op ons bord ligt. Eet smakelijk!

Bron: chinaindeles.nl

Antwoorden

Opdracht 1

1. A
2. C
3. B
4. B
5. A

Opdracht 2

1. Wetenswaardig – interessant
2. autoriteit – expert
3. kondigde aan – maakte bekend – vermeld
4. correct – foutloos
5. zwijgend – sprakeloos
6. opzettelijk – expres
7. angstig – bang
8. exact – precies

Opdracht 3

1. Sawa – rijstveld
 2. Telen – verbouwen
 3. Inspannend – zwaar
 4. Geliefd – Favoriet
 5. Oogsten – inzamelen
-
1. Handmatig – geen gebruik maken van machines.
 2. Dorsen – rijst uit de planten halen.

